

LES TEMPS DU PASSÉ À L'INDICATIF

Passé composé (složené perfektum, minulý čas složený) - nejpoužívanější minulý čas vyjadřuje

a) jednorázový děj ukončený v minulosti

Poslal jsi Petrovi mail?

Tu as envoyé un mail à Pierre ?

b) minulý děj, který se udál jen jednou a jehož trvání je vymezeno

Minulý týden byl nemocný.

La semaine passé, **il a été** malade.

c) minulý děj opakovaný (počet opakování je vyjádřen alespoň přibližně)

Několikrát jsem mu telefonovala.

Je lui ai téléphoné plusieurs fois.

d) děj ukončený v blízké budoucnosti

Ještě několik minut a jsme (budeme) po obědě.

Encore quelques minutes et **on a fini** de déjeuner.

e) v podmínkových větách nahrazuje předbudoucí čas

Jestli se Marie zítra do večera vrátí, půjdeme do divadla.

Si demain soir Marie **est rentrée**, on ira au théâtre.

tvoření: vyčasované pomocné sloveso **avoir** nebo **être** („panáček“ + *zvratná slovesa*) + **příčestí minulé plnovýznamového slovesa**

příčestí minulé:

- I. třída sloves (-er) - odtrhneme koncovku a přidáme „é“
J'ai parlé. Tu as parlé.
- II. třída sloves (-ir) - odtrhneme koncovku a přidáme „i“
J'ai fini. Nous avons fini.
- III. nepravidelná slovesa (-re, -ir, -oir) - nepravidelné :
Elle a répondu (répondre). Ils ont dormi (dormir). J'ai vu (voir)

možnost použití obou pomocných sloves:

<i>monter</i>	Je suis monté dans le train. Je suis monté par l'escalier. J' ai monté l'escalier.	Nastoupil jsem do vlaku. Vyšel jsem po schodech. Vyšel jsem schody.
<i>descendre</i>	Je suis descendu du train. J' ai descendu l'escalier.	Vystoupil jsem z vlaku. Sešel jsem schody.
<i>sortir</i>	Je suis sorti de la maison. J' ai sorti mon portable de la poche.	Odešel jsem z domu (vyšel). Vytáhl jsem mobil z kapsy.
<i>passer</i>	J' ai passé mon examen. J' ai passé une semaine en France. Je suis passé voir Marie.	Složil (udělal) jsem zkoušku. Strávil jsem týden ve Francii. Stavil jsem se za Marií.

shoda u slovesa être:

Je suis arrivé. - Přijel jsem.

Je suis arrivée. - Přijela jsem.

Nous sommes arrivés. - Přijeli jsme.

Elles sont arrivées. - Přijely.

shoda u slovesa avoir se vyskytuje jen v případě, že se předmět vyskytuje **před pomocným slovesem**.

C'est la fille que j'ai vue hier. To je ta dívka, kterou jsem viděl včera.

Je les ai vus. Viděl jsem je. (garçons, hommes, enfants, films, comédiens...)

C'est celle que j'ai vue hier. To je ta, kterou jsem viděl včera.

Je les ai gues, Marie et Claire. Viděl jsem je.

Je l'ai vue hier. Viděl jsem ji.

Imparfait (imperfektum)

vyjadřuje:

a) časově neohraňované trvání minulého děje

Bydleli jsme v centru města.

On habitait au centre ville.

b) popis

- stavu
Bylo krásně. - **Il faisait** beau.
- prostředí
Byly tam květiny. - **Il y avait** des fleurs.
- pozadí děje
Poslouchal jsem rádio, když zazvonil. - **J'écoutais** la radio quand il a sonné.
- dvou současně trvajících dějů
Mezitímco on poslouchal rozhlas, ona se připravovala k odchodu.
Pendant qu'**il écoutait** la radio, **elle se préparait** à sortir.

c) minulý děj opakovaný – „imparfait d'habitude“ (zvyk, návyk) – je běžné tam, kde opakování není vyjádřeno žádným příslovcem toujours, souvent, chaque jour

Chodil ke mně každý čtvrtek. - **Il venait** me voir tous les jeudis.

x

Často mi o vás vyprávěl. – **Il m'a souvent** parlé de vous.

d) zdvořilost

Přišel jsem vás o něco požádat. - **Je venais** vous demander quelque chose.

e) tzv. imperfektum historické

11. listopadu 1918 se konečně podepisuje příměří.

Le 11 novembre 1918, **on signait** enfin l'armistice.

tvoření: tvoří se pravidelně odtržením koncovky 1.os. mn. č. přítomného času a přidáním koncovek:

-ais	-ions	j'aimais [žeme]	nous aimions [nuzemjõ]
-ais	-iez	tu aimais [tüeme]	vous aimiez [vuzemje]
-ait	-aient	il,elle,on aimait [ileme]	ils, elles aimaient [ilzeme]

výjimku tvoří pouze sloveso être: j'étais, tu étais, il était, nous étions, vous étiez, ils étaient

Plus-que-parfait (plusquamperfektum, předminulý čas)

vyjadřuje

- a) děj, který skončil dříve, než nastal jiný minulý děj
Nevyzvedla vstupenky, které jsem (předtím) zamluvil.
Elle n'a pas pris les billets que **j'avais réservés**.
- b) minulý děj ukončený v jistém okamžiku (hodina, den), často v záporu
V pět hodin ještě neměla sbaleno.
À cinq heures, **elle n'avait pas encore fait** ses valises.
... nebo se to už dávno nestalo
Odjela na hory? – Ano, už dlouho nebyla na horách.
Elle est partie à la montagne ? – Oui, elle **n'était pas partie** à la montagne *depuis longtemps*.
- c) v podmínkové větě po „si“ (3)
Kdybys byl uvažoval, nebyl bys udělal tu hloupost.
Si **tu avais réfléchi**, tu n'aurait pas fait cette bêtise.
- d) souslednost časová – vyjádření ukončeného děje
Řekl, že už koupil vstupenky.
Il a dit qu'**il avait déjà pris** les billets.

tvoření: imperfektum slovesa avoir / être + přičestí minulé plnovýznamového slovesa (stejný systém jako u passé composé)

exemples: J'étais venu. J'avais été. Nous avions dit.

Passé récent (blízká minulost)

použití: vyjadřuje děj, který se **právě** stal

tvoření: sloveso venir + předložka de + infinitiv plnovýznamového slovesa - **venir de faire qc**

Je **viens de partir**.

Právě jsem odešel.

Nous **venons de terminer** le projet.

Právě jsme dokončili náš projekt.